

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA (1920-2005)

Karol Józef Wojtyła a dél-lengyelországi Wadowicében született, apja katonatiszt, anyja tanítónő volt. Korán elveszítette minden közeli hozzátartozóját: anyját, húgait, orvos bátyját; apja Lengyelország német megszállása alatt halt meg. Érettségi után **Krakkóban**, a Jagello Egyetemen **filozófiát, lengyel nyelvet és irodalmat** tanult. A **nyelvtanulási** képességeit jelzi, hogy a lengyel és az egyházi *latin* mellett majd *az olasz, a francia, a spanyol, a portugál, a német, az angol, a szlovák, az orosz, és az ukrán* nyelvet is elsajátította. Sokat **sportolt**: síelt, túrázott, kajakozott, úszott és focizott. **Színházat** szervezett, szerepelt, rendezett, darabokat írt. 1939-ben a németek

bezárták az egyetemet, és kénytelen volt félbeszakítani tanulmányait. Négy évig kőfejtőben, majd vegyigyárban dolgozott **fizikai munkásként**. 1942-ben fordult végleg a **papi hivatás** felé. A munka mellett **teológiai tanulmányokat** kezdett a krakkói földalatti szemináriumban. Sapiaha érsek felfigyelt kiváló eredményeire. 1946. november 1-jén **szentelte pappá**, és **Rómába** küldte, ahol 1948-ig az Angelicum egyetemen tanult. Hazatérése után Krakkóban teológiából **doktorált**. Niegowic falu, majd a krakkói Szent Flórián templom **káplánja** volt, illetve egyetemi lelkészként szolgált. Összegyűjtötte a fiatalokat és kirándulásokra, gyalogtúrákra vitte őket, nyáron evezőstúrákat, télen síelést szervezett számukra. A Jagello Egyetemen elvégezte a teológiai kar **etika** szakát és kandidátusi fokozatot szerzett. 1953-tól a krakkói szeminárium, a Jagello Egyetem, 1954-től a lublini Katolikus Egyetem etika és erkölcszológia **professzora** lett. 1958-ban nevezték ki krakkói **segédpüspökké**, így részt vett a **II. Vatikáni Zsinaton**, ahol a *Gaudium et spes* (*Öröm és reménység*) kezdetű lelkipásztori konstitúció kidolgozásában jelentős részt vállalt. 1963 decemberében VI. Pál pápa **Krakkó érsekévé** nevezte ki, és 1967-ben **bíborossá** kreálták. 1978 augusztusában részt vett a konklávnén, mely I. János Pál pápát választotta meg, akinek váratlan halála után **1978. október 16-án** Wojtylát Szent Péter 263. utódává választották. Első szavaiban a Szent Péter téren összegyűlt hívekhez **II. János Pál pápa** a bátorítás hangján szólt: „**Ne féljete!**” Önmagát mint egy távoli országból meghívott pápát határozta meg, és azonnal a szívükbe zárták az olaszok is, amikor arra kérte őket, ha tévedne, javítsák ki. Jelmondata: **Totus tuus**, „Egészen a tied” – Szűz Mária iránti tiszteletére utal. A pápaság kétezer éves történetében először fordult elő, hogy egy **kelet-európai püspök** ült Szent Péter székébe. Sorra kezdte járni a római plébániákat, Európa és a többi földrész országait, hogy az evangéliumot mindenkinek

hirdesse, elvigye az egész világra. Mehmet Ali Ağca török bérgyilkos 1981. május 13-án a Szent Péter téren az általános kihallgatáson **rálőtt a pápára** és életveszélyesen megsebesítette. A gyors beavatkozás megmentette életét. A kórházban kinyilvánította, hogy megbocsátott merénylőjének, és imádságra hívott érte, később a börtönben is meglátogatta. Pápaságára jellemző volt a II. Vatikáni Zsinat tanításának kibontása írásaiban és lelkipásztori látogatásain elhangzott beszédeiben. Szolgálatának meghatározó motívuma a **keresztények egységének** előmozdítása: a nem katolikus egyházakkal való párbeszéd és kapcsolatok élénkülése, valamint a nem keresztény vallásokkal, különösen a zsidósággal való dialógus kiépítése. Tevékenységét végigkísérte a népek közötti egyetértés elősegítése, **bocsánatot kért** az egyház múltbéli bűneiért. **Erkölcsei tanításának** középpontjában mindig is az ember állt, számolva összetett helyzetével, mely az **istenképességéből** fakad, s **ez az ember igazi méltósága** már a születésétől kezdve. Az élet, a személy, a család, az ifjúság, a kultúra és a munka védelme a pápa elsődleges céljai között szerepelt; minden helyzetben az emberi élet és méltóság melletti kiállás jellemezte. Az „emberiség morális lelkiismereteként” gyakran hallatta szavát a minden embert érintő nemzetközi ügyekben. **Társadalmi kérdésekben** egyaránt kritizálta a „létező” szocializmust és a kapitalizmust. Az 1989-től kezdődő közép- és kelet-európai társadalmi változások az emberi jogokért kiálló lengyel pápának is köszönhetők. A béke híve volt, többször felemelte szavát a háborúk ellen. A megváltás 1950. jubileumán tartott rendkívüli Szent Év keretében a pápa 1984 virágvasárnapján létrehozta az **ifjúsági világtalálkozó** intézményét, mely napjainkig fiatalok millióit mozgatja meg. Szorgalmazta a **keresztény gyökerek** megemléítését az Európai Unió alkotmányában. Lankadatlanul járta a világot. ő volt a legtöbbet **utazó pápa**, 104 apostoli útján 129 országot keresett fel, több mint egymillió kilométert tett meg, és több ezerszer szólt a hívők tízmillióihoz az általa kezdeményezett új evangelizáció jegyében. Minden korosztályt meg tudott szólítani kezdve a gyerekektől a fiatalokon és a felnőtteken át az idősekig és a betegekig.

Két alkalommal járt **Magyarországon**: először 1991. augusztus 16-20. között, majd 1996. szeptember 6-7-én a pannonhalmi bencés monostor fennállásának 1000. évfordulója alkalmából. 1338 embert avatott boldoggá és 482-t szentté. Sohasem tagadta meg **gyökereit**: lengyel hazája iránti szeretetét, a népi hagyományokban gyökerező Mária-tiszteletet, a munkásként szerzett tapasztalatokat, a lengyel zsidók deportálásának elítélését és a kommunizmus elleni harcot. Egész életét, imáit, minden energiáját és erejét az egyház szolgálatába állította, hosszú pápasága **hívők nemzedékeinek** a hitét és lelkiségét határozta meg. Végül súlyos betegen 2005. február elsején került kórházba, és **2005. április 2-án** este, az Isteni Irgalmasság vasárnapja vigiliáján hunyt el. Temetésére mintegy 3 millió hívő jelenlétében került sor. 2011. május 1-jén XVI. Benedek pápa a **boldogok** sorába iktatta. I. Ferenc pápa 2014. április 27-én **szentté avatta**.